

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem Náměstí Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 2, Praha 2 (dříve Krajský úřad Olomouckého kraje, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc), o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2006, č. j. KÚOK91396/2006, sp. zn. KÚOK/84798/2006/OSV-DS/7025/SD-163, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2011, č. j. 38 Cad 31/2006 – 180,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Františku Drlíkovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 1560 Kč, která bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Výše označeným rozhodnutím žalovaného Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, bylo přezkoumáno rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu, odboru sociálního a zdravotního, vydané dne 2. 8. 2006, pod č. j. 2006/10904/SP-MUZB, jímž bylo k žádosti navrhovatele ze dne 3. 7. 2006, podle příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 40 a zákona ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle § 90 a 94 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 1 odst. 1, 3, 5 a 7 zákona ČNR č. 482/1991 Sb., o sociálním potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění

pozdějších předpisů, rozhodnuto nepřiznat navrhovateli S. M., nar. X, dávku sociální péče. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí s tímto posouzením věci správním orgánem prvního stupně ztotožnil a proto podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit. Oba správní orgány se shodly v závěru, že navrhovatele nelze považovat za občana sociálně potřebného ve smyslu zákona o sociální potřebnosti a současně mu dávku nelze přiznat proto, že na výzvu správního orgánu neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na ni, její výši a výplatu.

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného rukou psanou a téměř nečitelnou žalobu, jíž se domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného a jeho zrušení. Zdůraznil, že žalovaný jej odmítá od listopadu 2003 zabezpečit, přestože se od tohoto data nachází ve stavu hmotné nouze. Žádal, aby mu byl pro řízení ustanoven zástupce – advokát z Prahy JUDr. Tomáš Sokol, žádal současně uhradit „nemajetkovou a majetkovou újmu dle občanského zákoníku a dle zákona č. 500/2004 Sb.“

Krajský soud v Ostravě krátce po obdržení žaloby usnesením ze dne 5. 9. 2006, č. j. 38 Cad 31/2006 – 6, řízení přerušil, neboť z obsahu spisů vedených ve věcech žalobce u Krajského soudu v Ostravě a dále ze sdělení Okresního soudu v Šumperku zjistil, že u naposledy jmenovaného soudu probíhá řízení o zbavení nebo omezení způsobilosti žalobce k právním úkonům, které není doposud skončeno. Kasační stížnost žalobce proti usnesení o přerušení řízení byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2008, č. j. 4 Ads 104/2007 – 73, odmítnuta jako nepřijatelná ve smyslu ustanovení § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., neboť směřovala do usnesení o přerušení řízení, které je svou povahou rozhodnutím dočasným. Současně téhož dne Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 4 Ads 105/2007 – 69, zamítl kasační stížnost stěžovatele směřující proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 2. 2007, č. j. 38 Cad 31/2006 – 21, jímž byl zamítnut návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o uvedené kasační stížnosti, když i Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že takové ustanovení je nadbytečné, neboť návrh směřující proti usnesení o přerušení řízení zjevně nemůže být úspěšný.

V průběhu řízení o výše uvedených kasačních stížnostech vznesl stěžovatel námitku podjatosti všech soudců 4. senátu Nejvyššího správního soudu, o této námitce rozhodl jiný senát téhož soudu usnesením ze dne 13. 12. 2007, č. j. Nao 83/2007 – 61, tak, že soudci JUDr. Dagmar Nygrínová, JUDr. Marie Turková a JUDr. Petr Průcha nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této věci.

Krajský soud v Ostravě v řízení pokračoval (viz usnesení ze dne 4. 5. 2008, č. j. 38 Cad 31/2006 – 78), poté co mu byl doručen rozsudek Okresního soudu v Šumperku, č. j. 40P335/88-999, jímž řízení zahájené tímto soudem ve věci omezení způsobilosti k právním úkonům, případně o zbavení způsobilosti k právním úkonům S. M., bylo zastaveno.

V dalším řízení o přezkoumání rozhodnutí žalovaného krajský soud nevyhověl žádosti žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů (usnesením ze dne 24. 4. 2009, č. j. 38 Cad 31/2006 – 92). Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl rozsudkem ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 111/2009 – 112, napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že uvedený soud se při zjišťování a hodnocení majetkových poměrů stěžovatele dopustil vady řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o neustanovení zástupce z řad advokátů žalobci.

Usnesením ze dne 23. 4. 2010, č. j. 38 Cad 31/2006 – 132, ustanovil krajský soud zástupcem žalobce pro řízení o žalobě Mgr. Františka Drlíka, advokáta v Šumperku.

Žalobce však vznesl námitku podjatosti soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Bohuslavy Drahošové a JUDr. Miroslavy Ježoviczové a „všech soudců Krajského soudu v Ostravě“. Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. Nao 84/2010 – 165, bylo rozhodnuto, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě nejsou vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 38 Cad 31/2006.

Krajský soud v Ostravě poté nařídil ve věci jednání, k němuž řádně předvolal účastníky i jejich zástupce, žalobce se však nedostavil – přípisem ze dne 3. 1. 2011 navrhoval odročení jednání. Jednání byl přítomen jeho zástupce, krajský soud v jednání pokračoval a vynesl rozsudek, jímž žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

V odůvodnění rozsudku krajský soud zdůraznil, že vždy je třeba hodnotit celkové sociální a majetkové poměry žadatele, neboť dávky mají pokrýt toliko nejzákladnější lidské potřeby. Plyne-li ze sociálních a majetkových poměrů žadatele o dávku schopnost či možnost zabezpečit své základní životní potřeby svými silami, nejde o osobu sociálně potřebnou a jako taková nemá na dávky pomoci v hmotné nouzi nárok. Schopnost či možnost zabezpečit a pokrýt základní životní potřeby svými silami je pak bezpochyby dána i možností čerpání dávky důchodového pojištění. V případě žalobce bylo prokázáno, že mu byl přiznán Českou správou sociálního zabezpečení částečný invalidní důchod, jehož výplata však byla zastavena od 2. 12. 2003, kdy se žalobce odmítl podrobit kontrolní lékařské prohlídce, přestože byl na možnost zastavení výplaty důchodu upozorněn. Žalobce si tak odmítl zvýšit příjem vlastním přičiněním a proto jej nelze v souladu s ustanovením § 1 odst. 1 a odst. 3 písm. b) zákona o sociální potřebnosti považovat za sociálně potřebného. Za takového jej pak nelze považovat ani podle § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona, neboť nebyl v pracovní nebo obdobném poměru ani nevykonával samostatnou výdělečnou činnost a nebyl ani veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalobce nebyl ani občanem uvedeným v § 1 odst. 5 citovaného zákona. Krajský soud uzavřel, že pokud by žalovaný při svém rozhodování nepřihlédl k tomu, že k zastavení výplaty částečného invalidního důchodu žalobci došlo z důvodů jednání na straně žalobce, který se odmítl podrobit lékařskému vyšetření, pak by postup správního orgánu neodrážel situaci žalobce a systém poskytování dávek sociální péče by tak pozbyl svůj význam uspokojovat životní potřeby toho, který se v dané sociální situaci ocitl nikoliv vlastním zaviněním. Navíc žalobce, jak vyplývá ze správního spisu, odmítl se správním orgánem spolupracovat, neboť na výzvu neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu.

Kasační stížnost proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Konkrétně namítal, že se soud neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Připomněl, že v téže věci Krajský soud v Ostravě zrušil prvotní žalobu z roku 2003 a podle jeho názoru se věc nachází v režimu správního řízení u správního orgánu prvního stupně.

Stěžovatel dále uvedl, že v daném případě došlo k falšování jeho podpisů, veřejných listin a listin, které obsahovaly záměrně nepravdivé údaje, pokud jde o osobu stěžovatele, popření otcovství před soudem bylo považováno za teroristický čin spáchaný těmi, kteří byli podle zákona č. 198/1993 Sb. prohlášeni za zločince, vrahy a teroristy.

Znovu vyslovil přesvědčení, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Drahošová je vyloučena z projednání a rozhodování této věci, neboť stále opisuje původní argumentaci, která není absolutně pravdivá a nelze se s ní ztotožnit. Rovněž uvedl, že jmenovaná soudkyně opakovaně útočila na jeho osobu za použití Policie ČR, za účelem stěžovatelovy likvidace.

Navrhoval v tomto směru svědeckou výpověď p. H., bývalého vedoucího Policie České republiky, oddělení Zábřeh, který osobně vedl veškeré útoky proti jeho osoby na rozkaz zmíněné soudkyně.

Stěžovatel argumentoval dále tím, že krajský soud v dalších cca 100 řízeních, obsahově s touto věcí shodných, postupuje neustále stejně a vydává rozsudky neveřejné, aniž by proběhlo jednání ve věci. Stejně tak tomu bylo i v projednávané věci, kdy bylo rozhodnutí vydáno neveřejně v jeho nepřítomnosti, aniž by k tomu přivolil. Všechna řízení měla být navíc spojena, neboť se jedná o žaloby podávané ze strany stěžovatele v důsledku odeprání práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze.

Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že porušil při svém rozhodování § 39 odst. 1, § 64 s. ř. s., § 83 odst. 1 a 2 písm. d) a § 103 o. s. ř.

Vytýká mu také porušení práv zaručených Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod, která jsou závazná a mají přednost před zákonem a argumentací soudu. K důkazu navrhoval listiny, které ke kasační stížnosti připojil (stěžovatelem vybrané části rozsudků a usnesení Krajského soudu v Ostravě, Nejvyššího správního soudu, Okresních soudů v Šumperku, Karvině a Olomouci, týkající se předchozích věcí stěžovatele, ať již důchodových či těch, v nichž se domáhal dávky sociální péče), a vyslovil přesvědčení, že všechna rozhodnutí vydaná Krajským soudem v Ostravě, Městským soudem v Praze a Nejvyšším správním soudem v Brně, týkající se jeho obrany ve stavu hmotné nouze a důchodového řízení, jsou nicotná (je jich na 3000). Navrhoval, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl zrušen v celém jeho rozsahu.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti označil tuto za nedůvodnou a navrhoval, aby byla zamítnuta. Za nepravdivé označil tvrzení stěžovatele, že by „rozsudek byl neveřejný“, když tento byl veřejně vyhlášen dne 11. 1. 2011 poté, co mu předcházelo ústní jednání, u něhož byl navíc přítomen právní zástupce stěžovatele. K námitce osobní nepřítomnosti stěžovatele uvedl, že tento byl k ústnímu projednání řádně předvolán a svou neúčast neomluvil žádnými právně relevantními důvody. Rozhodnutí krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů označil za správná a zákonná.

Nejvyšší správní soud na tomto místě předesílá, že s účinností od 1. 1. 2012 se stává na základě zákona č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (jenž nahradil zákon č. 482/1991 Sb. o sociální potřebnosti), zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, a na základě zákona č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, odvolacím správním orgánem pro dávky pomoci v hmotné nouzi (předtím dávky sociální péče), dávky státní sociální podpory, příspěvku na péči a dávky pro osoby se zdravotním postižením, Ministerstvo práce a sociálních věcí. Na základě ustanovení bodu 10 čl. VIII. zákona č. 366/2011 Sb. a v souladu s § 38 odst. 14 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů se pak procesním nástupcem Krajského úřadu Olomouckého kraje v projednávané věci stává od 1. 1. 2012 označené ministerstvo. Proto v záhlaví tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud již na tuto změnu reagoval a procesního nástupce jako žalovaného v něm označil.

Ze soudního spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 38 Cad 31/2006 zjistil Nejvyšší správní soud ve vztahu ke stěžovatelovým námitkám následující relevantní skutečnosti:

Zákonnou soudkyní v projednávané věci byla původně JUDr. Květoslava Tušlová, která ve věci vydala jak výše již zmíněné usnesení o přerušení řízení (ze dne 5. 9. 2006) a usnesení, jímž byl zamítnut stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů (ze dne 22. 2. 2007). Poté, co jí zanikla funkce soudce v důsledku dosažení limitního věku, byla věc přidělena JUDr. Gertrúdě Siejové a po jejím odchodu do důchodu JUDr. Bohuslavě Drahošové, která první úkon ve věci učinila dne 23. 1. 2009, kdy vyzvala žalobce k doplnění a opravě správní žaloby způsobem ve výzvě podrobně rozvedeným. Posléze usnesením ze dne 23. 4. 2010 ustanovila zástupcem žalobce pro řízení o žalobě Mgr. Františka Drlíka, advokáta se sídlem v Šumperku. Poté, co stěžovatel vznesl námitku podjatosti též jmenované soudkyně a o té bylo Nejvyšším správním soudem rozhodnuto usnesením ze dne 22. 9. 2010, č. j. Nao 84/2010 – 165, tak, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této věci, nařídila na den 11. 1. 2011 jednání, k němuž předvolala stěžovatele (předvolání mu bylo doručeno do vlastních rukou dne 21. 12. 2010), stěžovatelova advokáta i žalovaného, tedy Krajský úřad Olomouckého kraje. Přípisem ze dne 3. 1. 2011, doručeným Krajskému soudu v Ostravě dne 6. 1. 2011, požádal stěžovatel o odročení jednání z důvodu, že „v téže věci bylo už dříve zahájeno řízení.“ K jednání se dostavili zástupci obou účastníků, Mgr. František Drlík omluvil nepřítomnost stěžovatele s tím, že mu není známo, z jakého důvodu požádal o odročení jednání. Krajský soud jednal v nepřítomnosti žalobce – v odůvodnění rozsudku ke stěžovatelově žádosti uvedl, že tento ji neodůvodnil, takže nemohla být důvodem pro odročení jednání zvláště za situace, kdy ústnímu jednání byl přítomen jeho právní zástupce a kdy se jedná o projednání žaloby ze dne 1. 9. 2006.

Po zhodnocení všech uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil formálně všechny důvody, na něž pamatuje ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. vztahující se k meritornímu rozhodnutí. Fakticky však lze jeho důvody podřadit pod písm. c), d) a a) s. ř. s. v uvedeném pořadí.

Podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti, nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle písm. a) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Z uplatněných námitek lze za nejzávažnější a nejkonkrétnější považovat námitku zmatečnosti řízení spočívající v tom, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce (§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.). Touto námitkou by se ostatně musel Nejvyšší správní soud z ohledem na ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s. zabývat (v případě že by zde existovaly okolnosti budící podezření o její důvodnosti) i tehdy, pokud by účastníkem nebyla výslovně namítána. V projednávané věci ovšem žádné skutečnosti, jež by svědčily o vyloučení rozhodující soudkyně nebyly zjištěny. Zejména však nutno uvést, že otázkou podjatosti jmenované soudkyně a všech dalších soudců Krajského soudu v Ostravě, pracujících na správním úseku, se Nejvyšší správní soud v této věci již zabýval v usnesení ze dne 22. 9. 2010, č. j. Nao 84/2010 – 165, kdy uzavřel, že žádný z nich není vyloučen z projednání a rozhodování věci vedené u jmenovaného soudu pod sp. zn. 38 Cad 31/2006. Námitka stěžovatele byla vznesena zejména ve vztahu k soudkyním JUDr. Bohuslavě Drahošové a JUDr. Miroslavě Ježoviczové, přičemž důvod podjatosti spatřoval stěžovatel v obsahu úkonů, které činila JUDr. Drahošová v této, či obě jmenované soudkyně v jiných právních věcech, jichž je žalobce účastníkem. Nejvyšší správní soud v citovaném

usnesení naprosto vyčerpávající způsobem vysvětlil, že stěžovatelem namítané skutečnosti nemohou být podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. důvodem k vyloučení těchto soudkyň z projednávání a rozhodování věci, jichž je stěžovatel účastníkem, což se týká i ostatních soudců správního úseku krajského soudu. Podotkl, že při množství sporů, které žalobce u Krajského soudu v Ostravě vedl a vede je zcela nevyhnutelné, že konkrétním soudcům budou žalobcovy věci přidělovány opakovaně. Naopak žádnými konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti pro poměr uvedené soudkyň a dalších soudců k věci nebo k žalobci námitka odůvodněna není, stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti nezjistil. Nebyl totiž zjištěn žádný specifický poměr JUDr. Bohuslavy Drahošové či jiných soudců správního úseku krajského soudu k žalobci ani k věci samotné a nebylo ani zjištěno, že by se tito soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení nebo v řízení správním. Za situace, kdy rovněž všichni výše uvedení soudci správního úseku krajského soudu vyloučili existenci skutečností, jež by mohly být důvodem jejich podjatosti, muselo být rozhodnuto tak, že tito soudci nejsou vyloučeni z projednání a rozhodnutí právní věci vedené u uvedeného soudu pod sp. zn. 38 Cad 31/2006.

Nejvyšší správní soud, ve zcela jiném složení senátu než v tom, který rozhodoval o vznesené námitce podjatosti, se s tímto posouzením věci ztotožňuje a jen pro úplnost dodává, že ani v mezidobí od vydání usnesení zdejšího soudu o námitce podjatosti nevyšly najevo žádné takové skutečnosti, které by mohly přivodit změnu závěrů vyslovených zdejším soudem o neexistenci skutečností svědčících pro vyloučení soudkyň JUDr. Drahošové z projednání této věci. Stěžovatel ostatně žádné relevantní skutečnosti ani nenámítal, jen znovu poukazoval na postup této soudkyň v předchozích věcech, který byl podle stěžovatelova názoru chybný. Nezbyvá než v této souvislosti zopakovat, že podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce jsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* V případě soudkyň JUDr. Bohuslavy Drahošové první důvod vyloučení z projednávání a rozhodování věci není dán, neboť z obsahu spisů ani z námítky podjatosti či z vyjádření soudkyň nikterak nevyplývá, že by se kdy vůbec mohla podílet na řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí žalovaného. Zbylo tudíž posoudit, zda se v případě jmenované soudkyň nejedná s ohledem na skutečnosti, které žalobce v námitce podjatosti uvedl, o podjatost způsobenou osobním vztahem k věci či účastníkům. V tomto směru je třeba plně odkázat na výše již zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, kde je na tuto otázku dána vyčerpávající odpověď, přičemž nutno podotknout, že tento stav trvá i v době vydání tohoto rozsudku. Žádné nové skutečnosti svědčící o vztahu soudkyň k věci nebo účastníkům či jejich zástupcům nejsou ze spisu patrné. Uvedená námitka je tedy zjevně nedůvodná.

Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námítkám stěžovatele, v nichž dovozoval vady řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Není totiž pravdou, že by krajský soud o žalobě rozhodl bez jednání a stěžovateli byla upřena možnost se ho zúčastnit a navrhopat důkazy. Stěžovatel byl k jednání řádně předvolán, termín jednání mu byl znám, o čemž kromě ve spise založené doručenky svědčí ostatně i to, že požádal o jeho odročení. Postup krajského soudu, který k této žádosti nepřihlédl a v jednání dále pokračoval, nelze pokládat za nesprávný, neboť z obtížně čitelné žádosti stěžovatele nebylo možno důvod odročení zjistit. Nejvyšší správní soud jen vzhledem k letité zkušenosti při čtení stěžovatelových obtížně čitelných až zcela nečitelných podání dovodil, že za takový důvod označil skutečnost, že „o téže věci probíhá jiné řízení.“ Toto tvrzení vztahující se k právnímu posouzení věci, však nemůže být důvodem k odročení jednání, byť by se ukázalo oprávněným. Takovým důvodem může být jen řádně

doložená překážka, která účastníku brání jednání se zúčastnit, např. zdravotní indispozice, opatřená současně lékařským potvrzením. Stěžovatelem uvedený důvod není relevantní, naopak svou námitku, že o téže věci probíhá i jiné řízení, mohl stěžovatel při jednání uplatnit. Řízení před krajským soudem proto nelze považovat ze zmatečné pro nedostatek podmínek řízení podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť soud může v jednání pokračovat, nedostaví-li se řádně předvolaný účastník řízení k jednání a svou žádost o odročení zákonným způsobem nedoloží. Nebylo proto porušeno ani stěžovatelem uváděné ustanovení Listiny základních práv a svobod (čl. 38 odst. 2), podle něhož má každý právo, aby věc byla projednána veřejně. To bylo v projednávané věci splněno, přičemž jednání byl přítomen zástupce stěžovatele.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že soud porušil ustanovení § 39 odst. 1 a § 64 s. ř. s., jakož i § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř., pak pro jejich nekonkrétnost, v čem by toto porušení mělo spočívat, se jí nemohl Nejvyšší správní soud zabývat. Totéž pak platí o stěžovatelem jen velmi obecně vznesené námitce, že se krajský soud neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu, aniž by uvedl, které názory a k jaké otázce se vztahující, má na zřeteli.

V souhrnu lze uzavřít, že krajským soudem nebylo nikterak zkráceno stěžovatelovo právo na spravedlivý proces a nedošlo tudíž ani k porušení čl. 96 odst. 2 Ústavy a čl. 36 až 38 Listiny základních práv a svobod. Upozornění stěžovatele, že se od roku 2003 domáhá odškodnění podle zákona č. 198/2003 Sb., pak nemá k projednávané věci žádný vztah.

Na závěr nutno uvést, že stěžovatel ve výčtu uplatněných stížnostních námitek odkázal též na ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy na nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Přestože neuvedl, v čem tato nezákonnost spočívá (a Nejvyšší správní soud by se jí pro nekonkrétnost tudíž nemusel zabývat), zdejší soud dovedl, že tato nezákonnost spočívá v závěru krajského soudu o nesplnění podmínek pro přiznání statusu osoby sociálně potřebné stěžovateli.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem Krajského soudu v Ostravě, že stěžovatele nebylo možno k datu podání žádosti pokládat za sociálně potřebného ve smyslu § 1 odst. 1 zákona ČNR č. 482/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2006, neboť bylo bezpečně prokázáno, že stěžovatel si mohl v době po podání žádosti zvýšit příjem vlastním přičiněním, tedy takovým postupem, kterým by odstranil překážku bránící výplatě částečného invalidního důchodu v té době mu přiznaného. Stěžovatel se totiž odmítl podrobit kontrolní lékařské prohlídce zdravotního stavu v roce 2003, a proto mu byla výplata uvedené dávky důchodového pojištění zastavena. Je nepochybné, že v uvedenou dobu sice tuto dávku nepobíral, avšak pobírat ji mohl, pokud by se podrobil kontrolní lékařské prohlídce příslušnými orgány sociálního zabezpečení. Ostatně Nejvyššímu správnímu soudu je známo a v řízení bylo bezpečně zjištěno, že stěžovateli byla posléze výplata částečného invalidního důchodu Českou správou sociálního zabezpečení uvolněna a důchod mu byl zpětně vyplacen pro dobu od 1. 12. 2003. Stalo se tak rozhodnutím ze dne 4. 9. 2007, č. X. Dopracená částka pokryla i dobu, která je předmětem tohoto řízení, tj. dobu po podání stěžovatelovy žádosti ze dne 3. 7. 2006.

K námitce stěžovatele, že o věci probíhá jiné řízení a že tudíž soudy opakovaně projednávají tutéž jeho věc, totiž žádost o dávku sociální péče od data zastavení výplaty jeho částečného invalidního důchodu, tj. od 1. 12. 2003, Nejvyšší správní soud připomíná, že byť takto stěžovatel opakovaně svůj nárok označil a uplatnil u správního orgánu prvního stupně, pak tento orgán postupoval správně, pokud o každé žádosti rozhodoval v samostatném řízení. V souladu s ustanovením § 94 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb. o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, které je nutno procesně vztáhnout na uplatněnou žádost, může

být dávka sociální péče přiznána a vyplácena vždy nejdříve od počátku měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o poskytnutí této dávky, tedy v projednávané věci od počátku měsíce července 2006. Správní orgán tudíž postupoval správně, pokud žádost stěžovatele posuzoval ve vztahu k období následujícím po uvedeném datu. Předchozí žádosti a o nich běžící řízení (každé se vztahovalo k jinému časovému úseku) pak nemohly být pokládány za překážku probíhajícího řízení či překážku věci rozsouzené, jak namítá stěžovatel, neboť nešlo o věci totožné. Stejně tak nejde o totožnou věc z hlediska přezkumného řízení soudního, neboť totožnost věci je dána nejen totožností účastníků řízení, ale i totožností přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kterým v dané věci bylo rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 30. 8. 2006, výše již uvedeného jednacího čísla, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy Městského úřadu Zábřeh ze dne 1. 8. 2006, výše již označeného jednacího čísla, rozhodujícího o žádosti žalobce ze dne 3. 7. 2006. Žádné jiné přezkumné řízení soudní o tomtéž rozhodnutí u soudů neprobíhalo, ani nebyl v této věci vydán soudy, ať již Krajským soudem v Ostravě nebo soudem jiným, rozsudek. Nebyla tudíž zjištěna překážka věci pravomocně rozsouzené. Námitka stěžovatele dovolávající se důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1, písm. a) s. ř. s. nebyla tudíž shledána důvodnou.

Napadený rozsudek krajského soudu je tudíž zákonný a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení, žalovaný ve věci úspěch měl, protože však šlo o věc sociálního zabezpečení, právo na náhradu nákladů řízení rovněž nemá (§ 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Františku Drlíkovi, přiznal Nejvyšší správní soud odměnu za dva úkony právní služby podle § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. po snížení o 30 %, ve výši 350 Kč za jeden právní služby, k němuž náleží náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši dvakrát 300 Kč. Vzhledem k tomu, že jmenovaný je plátcem daně z přidané hodnoty, navyšuje se uvedená částka o 20 %, tedy o 260 Kč. Celkově tak bylo přiznáno na úhradu nákladů zastoupení stěžovatele 1560 Kč, přičemž tato částka bude zástupci stěžovatele vyplácena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese podle § 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu